

Заверуха Х. В.

група мАМ–1 (Тернопільський національний
педагогічний університет імені Володимира Гнатюка)
Науковий керівник – канд. пед. наук, доцент Зубрик А. Р.

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАННІ ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ

Оскільки результатом навчання учнів іноземної мови є формування у них навичок і умінь користування мовою як засобом спілкування, ключовим тут є принцип комунікативної спрямованості, головна функція якого полягає у створенні умов комунікації, сприятливого психологічного клімату. Необхідно забезпечити дуже високу позитивну мотивацію учнів, їх інтерес та активність у вивченні іноземної мови. Значною мірою цього можна досягти, використовуючи сучасні інноваційні технології, зокрема технології інтерактивного навчання, перетворюючи, таким чином, традиційний урок в інтерактивний.

Слово «інтерактив» прийшло до нас з англійської від слова «interact», де «inter» – взаємний і «act» – діяти, отже «interact» – взаємодіяти. Інтерактивність у навчанні можна пояснити як взаємодію учнів, знаходження їх у режимі бесіди, діалогу, спільної дії. Інтерактивне навчання – це спеціальна форма організації пізнавальної діяльності, яка має конкретну, передбачувану мету – створити комфортні умови навчання, за яких кожен учень відчуває свою успішність, інтелектуальну спроможність і який є учасником [2].

Найбільш повною вважаємо класифікацію засобів для навчання діалогічного мовлення, розроблену В. Черниш. Дослідниця розподіляє їх відповідно до таких критеріїв: залучення технічного обладнання (технічні й нетехнічні) та каналу сприйняття матеріалу (вербальні, невербальні / зображувальні, вербально-зображувальні опори, аудіовізуальні та аудитивні засоби навчання) [3].

До нетехнічних засобів формування англомовної лексичної компетентності у діалогічному мовленні відносять вербальні, невербальні/зображувальні та вербально-зображувальні опори. До вербальних опор науковці відносять мікродіалог, діалог-зразок, мікродіалог-підстановчу таблицю, структурно-мовленнєву схему, функціональну схему мікродіалогу, об'єднані між собою функціональну і структурно-мовленнєву схеми діалогу. Використання цих опор дає можливість виконувати мовленнєві завдання учням з різним рівнем наукованості. Важливою є їх роль як на етапі ознайомлення з мікродіалогами та управління в діалогічному мовленні, так і на етапі контролю [2].

Методисти зазначають, що засоби наочності можуть використовуватися для навчання діалогічного мовлення як кожен окремо, так і в комплексі. При комплексному їх використанні розрізняють паралельне включення до заняття (одночасне пред'явлення засобів навчання під час виконання вправ) та послідовне (яке визначається послідовністю вправ, що спрямовані на розв'язання окремого методичного завдання). Особливу роль у формуванні іншомовної компетентності у діалогічному мовленні учнів старшого етапу навчання відводять технічним засобам навчання, які забезпечують надходження навчального матеріалу через зоровий і слуховий канали. Серед засобів полісенсорного сприйняття виділяють аудіовізуальну та аудитивну наочність, які передбачають демонстрування на занятті певних відеозаписів (відеофільмів, відеосюжетів, мультиплікаційних фільмів, навчальних фільмів тощо) та аудіозаписів (різноманітні фоноуправи для розвитку умінь діалогічного мовлення, телефонні розмови тощо) на запропоновану тематику відповідно до навчального матеріалу.

Ось чому ефективні стратегії навчання іноземних мов передбачають саме інтерактивні технології, методи та прийоми. Для вчителя, який використовує інтерактивне навчання у процесі навчання іноземної мови, видається слушним усвідомлювати важливість означених аспектів у професійній діяльності [1].

Одним із прикладів інтерактивних технологій є метод **«Американської мозаїки»**, що реалізується за схемою: новий матеріал поділяється на 4-6 частин, які пропонуються для вивчення членами груп. Кожен учень із групи досконало опрацьовує одне питання з переліку. Потім члени різних команд, які вивчали одне й те саме питання, збираються для 5-10-хвилинного обговорення його. Після цього вони повертаються до своїх команд і пояснюють зміст своєї частини навчального матеріалу іншим членам групи.

Дуже цікавими та ефективними є дискусійні технології **«Займи позицію»** (учитель читає твердження, учні повинні підійти до плакату «Yes» or «No» і аргументувати своє рішення), а також **«Навчаючи – учуся»** (Передай знання іншим: клас ділиться на групи по 3-5 учнів. Кожен учень одержує аркуші з відповідною інформацією. Вони знайомляться з її змістом і передають одному з учнів, при цьому одержують інформацію від іншого учня – ця робота проходить в середині кожної групи. Потім представник від кожної групи повідомляє класу те, про що дізналися під час спілкування).

Технологія **«Дерево рішень»** (**“Tree of Decisions”**) має на меті створення готового продукту праці у вигляді таблиці, тексту тощо. Вчитель пред'являє учням основну частину висловлювання і пропонує підібрати з-поміж декількох варіантів, або придумати власний, вступ чи висновок. Певний час відбувається загальне обговорення, після чого учні об'єднуються в малі групи (або працюють індивідуально) і збирають усі частини у логічне ціле [4].

Дуже ефективною є також технологія **«Мікрофон»** – дає можливість кожному сказати щось швидко, по черзі, відповідаючи на запитання або висловлювати свою думку чи пропозицію.

Корисними інтерактивними прийомами є **«Ланцюжок»**, який полягає в тому, що учні будують висловлювання на рівні фрази по-черзі один за одним, логічно продовжуючи попередньо сказане висловлювання, а також дискусійний вид новітніх технологій **«Круглий стіл»** (**“Round Table”**), в якому одночасно беруть участь до 15 учнів. Особливо цінним «круглий стіл» є для учня, котрий головує. Він ініціює, скеровує, підтримує і завершує бесіду, спонукає товаришів до висловлювання.

Такий *дискусійний новітній прийом*, як **«Обери команду»** (**“Choose the Team”**), можна застосовувати як самостійний прийом, або як елемент інших дискусійних технологій, наприклад, «Круглого столу».

Ще один ігровий вид новітніх технологій має назву **«Метаплан»** – маловідомий спосіб дискусії, що містить елементи «мозкової атаки», аналізу випадків, гри. Його можна використовувати як у малих групах, так і у великих аудиторіях [4].

Цікавими є такі інтерактивні технології як **«Засідання суду»** (обговорення, що імітує слухання справи у суді, на якому чітко розподіляються ролі всіх учасників), **«Акваріум»** (учасники об'єднуються в групи по 4-6 осіб та ознайомлюються із завданням. Одна з груп займає місце в центрі класу, отримує інструкцію щодо проведення групової дискусії: «Прочитайте завдання вголос; обговоріть його в групі, за 3-5 хвилин дійдіть спільного рішення або підсумуйте дискусію». Потім інша група займає місце в центрі кола. Наступна група може обговорювати інше питання або проблему). **Ток-шоу** застосовується для залучення учнів до діяльності з набуття вмінь публічно виступати [4].

Отже, всі вищезгадані інтерактивні технології можуть бути використані в навчанні діалогічному мовленню учнів старшого етапу навчання, адже вони сприяють розвитку мовленнєвих вмінь англійської мови, а також процесу формування англomовної лексичної компетентності. Інтерактивне навчання є стратегічним напрямком перебудови змісту, форм та методів навчання у процесі навчання іноземної мови на сучасному етапі є забезпечення таких форм навчально-пізнавальної діяльності, які передбачають міжособистісне спілкування учасників навчального процесу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Методика преподавания иностранных языков. М. А. Ариян, М. А. Измайлов, О. Г. Оберемко, А. Н. Шамов. М. : АСТ: МОСКВА : Восток- Запад, 2008. 253 с.
2. Петрусевич Ю. А. Інтерактивне навчання майбутніх учителів англійського монологічного мовлення на основі художніх творів : дис. ... кандидата пед. наук. 2014. 312 с.
3. Черниш В. В. Навчання іншомовного діалогічного мовлення в аспекті компетентнісного підходу. Іноземні мови. №4. Ленвіт. 2012. С. 11–27.
4. Silberman M. Active Strategies. 101 Strategies to Teach Active Learning. Boston, London etc., 1996. P. 2–5.

Заторська Л. В.

група АМ–43 (Тернопільський національний
педагогічний університет імені Володимира Гнатюка)
Науковий керівник – канд. пед. наук, викладач Шепітчик В. А.

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ СЕРВІСУ YOU TUBE У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ФОНЕТИЧНИХ НАВИЧОК УЧНІВ 5 КЛАСІВ

Сьогодні соціальні мережі мають великий вплив на учнів, а саме YouTube. Учні активно дивляться різні відео тому ми пропонуємо використовувати інтернет ресурси з користю. Використання Інтернет ресурсів впродовж уроку змотивує учнів дивитись схожі відео і вдома, що звичайно покращить їх рівень англійської мови та фонетичні навички зокрема. Ми вважаємо, що використання інтернет сервісу YouTube є ефективним методом розвитку фонетичних вмінь учнів 5-го класу, адже цікаві, яскраві відео зацікавлять їх та додадуть різноманітності уроку.

English Singing – це захоплюючий канал на якому є багато різних відео, діалогів, пісень, казок на різні теми. Ми вважаємо корисним через ряд переваг, а саме: якісні, кольорові ілюстрації, які точно привернуть увагу учнів; наявність субтитрів, тобто учень може сприймати інформацію не лише на слух, а й візуально; казки можна не лише слухати, а й повторювати репліки після сказаного, що чудово допомагає учням правильно вимовляти слова і фрази з точки зору фонетики. За допомогою цих казок ми працюємо у техніці shadowing, яка вчить дітей розмовляти як носіїв мови. Діалоги мають також субтитри і належать до конкретної теми; пісні є як короткі, так і збірки. Усім відомо як учні люблять розважальні пісні, тому це буде гарною ідеєю, щоб тренувати фонетичні навички учнів. Також є відео із лексичним матеріалом до різних тем, завдяки відео слова буде не так нудно вчити, прослухавши як вимовляють слова у відео учні будуть їх також правильно вимовляти і запам'ятовувати

Отже, за допомогою каналу English Singing учень може довчити матеріал самостійно вдома, якщо щось було незрозуміло на уроці. Також співаючи дані пісні учень тренує мовленнєвий апарат, що розвине мовленнєві навички як найкраще. Даний матеріал є цікавим та актуальним, що, ми вважаємо, підійде для навчання учнів. Для 5-го класу даний канал буде доречним, адже наповнення є дещо розважальним, але водночас несе в собі необхідну лексику, усі слова озвучені носіями мови, отже учні мають хороший приклад для повторення, наслідування.

The Singing Walrus – English Songs For Kids – це канал, який як найкраще підійде для учнів молодшої школи та для декількох класів середньої школи також тому, що: контент є розважальним та змістовним водночас. Відео є яскравими, емоційними і безсумнівно несуть в собі інформацію, яку необхідно надати учням і у формі пісень діти її з легкістю запам'ятовують. Усі відео мають назву, яка відображає тему відео, можна включити субтитри. Учні також повторюють за улюбленими героями, що надає їм розуміння, як правильно